

Christelijke gemengde zangvereniging ASAF te Axel
Opgericht 10 januari 1914. Bankrekening NL51 ABNA 0511 1113 63
Aangesloten bij de Koninklijke Christelijke Zangersbond te Voorschoten

Secretariaat:
M.E.C. de Jonge-Epskamp
Buitenweg 42
4571 ER AXEL
☎: 0115-56.33.74
✉: <hdjonge@zeelandnet.nl >
Website: www.asaf-koor-axel.nl

Originele tekst van het overzicht Asaf 1914-1984,
opgesteld ter gelegenheid van het 70 jarig bestaan
en voorgedragen op de jubileum feestavond
70 jaar Asaf op 9 april 1984.

Koor Asaf januari 2014 in de gereformeerde kerk in Axel.

Koor Asaf januari 2014 in de gereformeerde kerk in Axel.

Het vaandel uit 1926

Koor Asaf zomer 2013 op een ponton op de Kleine Kreek, ter gelegenheid van 800 jaar Axel.

DE OPRICHTINGSVERGADERING.

Deze werd gehouden op zaterdag 10 januari 1914 in de "vergaderzaal", onder voorzitterschap van de heer H. van Luik Sr., welke de heer L.P. Bakker verving.
De opkomst van belangstellenden was bevredigend en nadat de waarnemend voorzitter het doel had uiteengezet, gaven 34 van de aanwezigen zich direct als werkend lid op.
Het bestuur werd als volgt samengesteld:
L.P. Bakker, voorzitter; J.R. de Jonge; secretaris; P. de Jonge, penningmeester; H. van Luik en C. Smies, beiden algemeen secundus.
Tot Directeur werd benoemd, de heer Iz. Brakman.
Een door het voorlopig bestuur opgesteld ontwerp reglement, werd met enkele wijzigingen vastgesteld, waaraan wij enkele artikelen ontleenen:

ARTIKEL 1. NAAM EN GRONDSLAG.

De zangvereniging "ASAF" heeft tot grondslag den Bijbel als Gods onfeilbaar woord.

ARTIKEL 2. DOEL.

Het doel der vereniging is, door het vierstemmig zingen van positief Christelijke liederen, werkzaam zijn ter Ere Gods.

ARTIKEL 3. BESTUUR.

Het Bestuur bestaat uit 5 leden, gekozen door de werkende leden; zij verdeelen de functies onderling. Jaarlijks treedt de kleinste helft van het Bestuur af en is terstond herkiesbaar. Minstens 2 leden moeten uit de werkende leden gekozen worden.

ARTIKEL 4.

Om lid te worden moet men instemmen met de artikelen 1 en 2 van het Reglement en den leeftijd van 15 jaar hebben bereikt. Zij die lid willen worden, moeten zich wenden tot het Bestuur dat beslist over al- of niet aanneming.

ARTIKEL 6.

De leden betalen eene contributie van 5 cent per week, welke contributie elke week ter repetitie wordt geïnd.

ARTIKEL 7.

Zij die de Vereniging verlaten, hetzij wettig of onwettig, hebben geen recht op de eigendommen der Vereniging.

ARTIKEL 8.

De Voorzitter opent en sluit de vergaderingen en de repetitiën met gebed, brengt de voorstellen in behandeling en in stemming en belegt Bestuursvergaderingen, zoo vaak hij die nodig acht. Hem is opgedragen om met één der overige Bestuursleden, door het Bestuur daartoe aan te wijzen, de kas en het boek van de Penningmeester minstens vier maal per jaar na te zien en hiervan verslag te doen aan de daarop eerst volgende Ledenvergadering.

ARTIKEL 9.

De Secretaris houdt in een daartoe bestemd boek nauwkeurig aantekening van het verhandelde in elke Bestuurs- en Ledenvergadering, van het al of niet aanwezig zijn der leden bij de repetitiën. Hij bewaart het door de Bestuursleden ondertekent Reglement en jaarlijks geeft hij verslag van den toestand en de werkzaamheden der Vereniging.

ARTIKEL 10.

De Penningmeester is belast met de inning van alle verschuldigde gelden. Hij houdt nauwkeurig boek van alle ontvangsten en uitgaven en brengt jaarlijks verslag uit van den toestand der kas.

ARTIKEL 12.

De werkende leden zijn verplicht de repetitiën bij te wonen. Wie 4 maal onwettig de repetitiën verzuimt kan als lid worden geschrapt.

ARTIKEL 15.

De Directeur zorgt voor de handhaving van de goede orde tijdens de repetitiën en maakt bij de uitvoering in overleg met het Bestuur een programma op van de uit te voeren nummers.

ARTIKEL 16.

Donateur (trice) is hij (of zij) die een jaarlijkse bijdrage van minstens 50 cent geeft, zij hebben toegang tot alle vergaderingen.

ARTIKEL 18.

Veranderingen en wijzigingen in dit Reglement, behoudens artikel 1 en 2 die in geen geval eenige verandering mogen ondergaan, zullen moeten worden vastgesteld in een algemeene vergadering, waarbij door $\frac{3}{4}$ gedeelte der uitgebrachte stemmen wordt beslist.

.....

Nb De statuten zijn op 17 maart 2010 gewijzigd naar een model van de Koninklijke Christelijke Zangersbond (KCZB) te Voorschoten en opnieuw vastgesteld onder toezicht van notaris J.P. Loof te Terneuzen.
De hiervoor vermelde tekst is dus historisch en niet meer actueel. MPdF

Op enkele van deze artikelen willen we nog enige toelichting geven, evenwel op de eerste plaats aan de plaats van de oprichtingsvergadering, welke plaats vond in de "VERGADERZAAL". Het verenigingsleven was, zoals hiervoor vermeld, in ontwikkeling en het ontbrak nog al eens aan een geschikte lokaliteit voor het houden van vergaderingen en/of het houden van repetities.

Er verrees in de Nieuwstraat (thans Bastionstraat) een gebouw, waarvan de bovenzaal geschikt werd geacht en verschillende verenigingen vonden daar een onderkomen. De Christelijke muziekvereniging "Hosanna" hield haar repetitie's in de school met de Bijbel in de Nieuwstraat (thans Bastionstraat) en kon zodoende verhuizen naar de "Vergaderzaal". Ook "ASAF" nam haar intrek in deze zaal, waarna nog verschillende plaatselijke verenigingen volgden; in onze gesprekken werd ons repetitielokaal "Het Verenigingslokaal" genoemd.

In de consistoriekamer van de gereformeerde kerk in de Kerkdreef, was destijds gevestigd de Christelijke Bibliotheek "Patrimonium" met als bibliothecaris de heer Jan de Visser, wonende op de Axelse buitenwijk "Spui".

Hij was te Spui directeur van de Christelijke zangvereniging "Looft den Here", welke vereniging stoelde op dezelfde principes als "Asaf".

De heer De Visser was een eenvoudig man, gekleed in Axels kostuum, begiftigd met bescheiden muzikale gaven weliswaar, maar hij voelde zich geroepen een taak te vervullen in de kleine gemeenschap van Spui, evenals wij het als een taak (en opdracht) hebben gezien in de kom onzer gemeente.

Hij had een bijzondere wijze om met de stemvork "de toon" (het begin van het eerste akkoord) aan te geven, door daarmede op de hakken van zijn schoenen te slaan; het was namelijk de ge-

woonte in die tijd dat vrijwel alle schoenhakken waren voorzien van een klein "hoefijzer" ter versterking van de lederen hak, want zei De Visser: "yzder op yzder, metaol op metaol, dan is d'n toon zo zuver à 't mao kan".

Tijdens de uren, waarop de lezers een boek konden afhalen, werd De Visser geassisteerd door een paar schooljongens; voor hun hulp werden ze beloond doordat zij gratis een "goed boek" mee naar huis mochten nemen en dikwijls kregen ze bovendien nog 1 cent.

Zijn wijze raad was dan: "nie subiet gaon versnoepen in de wienkel van 'Keesje van der Wiele', die moe je noe maor in de spaarpot steekn".

Terugkomende op de oprichtingsvergadering, werd besloten: voorlopig 4-stemmige liederen in te studeren uit "Neerbosch eerste Bloemlezing" en tijdens het winterseizoen de repetities te houden op een nader te bepalen avond van 7:30 - 9:30 uur.

De contributie werd vastgesteld op 5 cent per week!

Dat klinkt voor het jaar 1984 wel een zeer laag bedrag, doch in 1914 was het misschien voor sommigen al heel wat, aangezien de bron van inkomsten in die tijd, in geen enkele vergelijking staat tot onze tijd, (*en al helemaal niet tot anno 2014*) terwijl het zakgeld door het lidmaatschap onzer vereniging, wellicht voor sommigen een extra belasting was.

Onze ouders moesten in die "goede oude tijd" van 's morgens vroeg tot 's avonds laat hard werken voor een "daggeld" van zegge en schrijve 75 cent!

Aan contributie van de werkende leden, kwam per week een bedrag binnen van $35 \times 0,05 =$ fl. 1,75. Opgemerkt zij hierbij nog, dat sedert de oprichting het aantal werkende leden van 34 tot 35 steeg.

De stichtingskosten konden uit de contributie niet worden bestreden, zoals daar waren: Salaris Directeur, aanschaffen van muziek, zaalhuur, vuur en licht en dergelijke.

Afwachtend hoe de financiële toestand zich zou ontwikkelen, kon het salaris van de Directeur nog niet worden vastgesteld, hetgeen eerst op 29 december 1914 op definitief fl. 1,00 per lesavond werd bepaald.

In vergelijking tot het hiervoor genoemde "daggeld" (75 cent), vraagt u zich misschien wel af of het salaris van de Directeur dan toch wel hoog was. Bedank echter wel, dat een dirigent meer te doen heeft, dan het hanteren van de dirigeerstok.

Hij moet zich voorbereiden op de repetities, het bestuderen van die koorwerken, wel dan niet geschikt en daarbij rekening houden met de capaciteit van zijn beginnend koor.

Teneinde de beschikking te hebben over meer kasgelden, werd op 2 februari 1914 besloten over te gaan tot het aanwerven van donateurs onder de inwoners van Axel.

Het bestuur stelde voor Axel in wijken te verdelen en de bewoners aan huis te bezoeken.

Deze indeling zag er als volgt uit:

Wijk 1: Nieuwstraat, Nieuwendijk, Oudeweg, te bezoeken door de dames Lev. Wieles en Hel. Kruysse.

Wijk 2: Stationsstraat, Singelweg, door de dames Mina van Tatenhove en Adr. van der Wiele.

Wijk 3: Molenstraat, Lange Noordstraat, door de dames F. Buize en Alida ten Kate.

Wijk 4: Lange Weststraat, Koestraat en Oosterstraat, door de dames Adr. Moens en Cath. Bakker.

Wijk 5: Kerkdreef en Markt, door de dames N. van Luik en Corn. Scheele.

Wijk 6: Buitenweg, nog nader vast te stellen.

De omringende buitenwijken, buurtschappen en gehuchten, zullen te zijner tijd worden bezocht.

Het resultaat van deze actie was, dat in het eerste jaar van haar bestaan 64 donateurs konden worden ingeschreven met een totaal aan opbrengst van fl. 44,25. De hoogste bijdrage was fl. 1,00, sommigen droegen fl. 0,75 en weer anderen fl. 0,50 per jaar bij. Onder de namen van deze donateurs, bevond zich o.a. de naam van mevr. Brakman-Luteyn, echtgenote van de Directeur Brakman. Voor het innen van de donateursgelden, werd als bode benoemd, de heer C. van Driel, welke later werd opgevolgd door de heer J. Le Feber.

Aangezien ons koor nog niet in bezit is van een stemvork, wordt, met medewerking van de Christelijke Harmonie "Hosannah" gebruik gemaakt van enkele instrumenten om het beginakkoord aan te geven.

De Directeur vindt het beter daarvoor een orgel aan te kopen, hetgeen in verband met de financiën nog niet kan worden besloten.

Ook vraagt de Directeur de medewerking van het bestuur, tot oprichting van een "Kinderkoor", waaruit de leden op de leeftijd van 15 jaren kunnen toetreden tot het grote koor, mits zij voldoen aan Artikel 4 van ons Reglement.

Volgens Artikel 15 van het Reglement zal de taak van de directeur ook bestaan uit het handhaven gedurende de repetities van de orde; een wel zeer moeilijke taak!

De grote moeilijkheid daarvan is dat, zo de directeur met één der 4 partijen bezig is hun partij in te studeren, dan de 3 andere "werkloos" zijn en de repetitie meer als een gezellige bijeenkomst beschouwen, elkaar de laatste plaatselijke nieuwtjes gaan vertellen en het instuderen van die ene partij zodanig verstoren, dat het min of meer aanleiding is tot wanorde. Vermaningen van de directeur zijn niet succesvol en wel zodanig, dat hij zich genoodzaakt ziet, de bestuursleden te vragen bij toerbeurt de repetities te willen bijwonen, "tot handhaving van de orde".

Zo kon het wel eens gebeuren, dat onze eerste voorzitter, de heer L.P. Bakker, op een avondwandeling voorbij het repetitielokaal kwam en zich er aan stoorde dat het "zo'n leven was" en er blijkbaar niet voldoende aandacht was en het beoefenen van de zangkunst vrijwel weinig of geen betekenis had! Vrijwel in alle bestuursvergaderingen kwam dat punt in bespreking en het was soms moeilijk de gewenste oplossing te vinden.

Het ligt niet in de bedoeling U te vermoeien met de opsomming van wat "dorre" cijfers, toch menen wij er goed aan te doen hieraan enige aandacht te moeten besteden.

Het financiële resultaat over ons eerste verenigingsjaar was:

Ontvangsten fl. 124,05, uitgaven fl. 73,65, zodat een batig slot het bedrag aangaf van fl. 49,95. De donateurs brachten bijeen fl. 48,50, zijnde fl. 3,75 meer dan bij de eerste actie.

Grote moeilijkheden kwamen in ons eerste verenigingsjaar.

Politieke tegenstellingen en spanningen, waren oorzaak van het uitbreken van de "Eerste Wereldoorlog in augustus 1914".

Duitschland verklaarde de oorlog aan Engeland en Frankrijk en viel met bruto geweld, zonder voorafgaande oorlogsverklaring België binnen bij Visé, ondanks het feit dat Koning Albert van België de Neutraliteit van zijn land had bepleit, op grond van het verdrag van 1839 gewaarborgd. Een tijdperk was voorbij en er bleef niets over van de rust, het optimisme en de zekerheden van toen.

Nadat in AXEL reeds enige militairen waren aangekomen voor het bewaken van de grenzen van Zeeuws-Vlaanderen (zij namen hun intrek voor Axel aan Drieschouwen, bij de daar wonende landbouwers E.B. van Akker, Verhelst en Suy) kwam een grote troepenmacht AXEL binnen, welke werd gelegerd in grote gebouwen zoals de beide Lagere Scholen (Nieuwstraat en Kerkdreef) waardoor het onderwijs werd verstoord gedurende 6 weken en daar geen lessen konden worden gegeven. Een oplossing werd gevonden door in de "School met de Bijbel" 2 scholen onder te brengen en beurtelings in morgen- middaguren les te geven.

Tengevolge van de algemene mobilisatie moesten verschillende mannelijke leden ons koor tijdelijk verlaten, zodat "ASAF" niet kon functioneren.

Repetities konden onregelmatig doorgang vinden, ja zelfs in het geheel niet. Daarbij kwam nog dat wij ons repetitielokaal kwijt geraakten aan de Nieuwstraat, hetgeen werd ingericht tot nood hospitaal van het "Rode Kruis", zodat moest worden uitgekeken naar een andere lokaliteit.

Van de in Axel gelegerde militairen werden op de bovenzaal de zieken verpleegd.

Enige tijd lagen de repetities stil, maar wij besloten toch gedurende die tijd de contributies te innen.

Zo werd nog gerepeteerd in onder andere de Consistoriekamer van de Gereformeerde Kerk in de Kerkdreef en aan het Gemeentebestuur werd een verzoek gedaan om gebruik te mogen maken van een lokaal in de Openbare School (Kerkdreef), echter aan de voorwaarden die daar aan waren verbonden konden wij niet voldoen.

Het veranderen van repetitielokaal bracht ook weer allerlei bezwaren naar voren, zoals daar waren de aanpassing in de bescheiden ruimte, akoestiek en temperatuur, aanpassing b.v. van directeur en koor, kortom het leek er wel wat op, dat wij aan het zwerven waren.

Gezien ook het onregelmatig functioneren van Asaf, verloren enkele leden hun ambitie waardoor, jammer genoeg het bestuur zich genoodzaakt zag enkele leden van de ledenlijst af te voeren, op grond van artikel 12 van ons reglement. Zoals in de aanvang vermeld, dat de leden kennis moesten geven van hun afwezigheid op de repetities.

Moeilijkheden ook daardoor dus; opgericht met 34 leden daalde dit aantal nu weer tot 24.

Teneinde de afwezigheid op de repetities te controleren, werd een presentielijst aangelegd.

Een lokaal werd verkregen doordat wij de beschikking kregen over de Consistoriekamer van het oude Kerkgebouw aan de Stationsstraat.

Dit gebouw was inmiddels in gebruik gekomen als "Vlasbeurs", waartoe het werd omgedoopt tot "Beursgebouw", waar thans is gevestigd onze Christelijke Bibliotheek.

(Nu anno 2014 notariskantoor cq bedrijfsgebouw meerdere ondernemers)

Op 2^e Paasdag (5 april 1915) werd medewerking verleend aan de vergadering van "Patrio'nium", een werkliedenvereniging, welke wij thans kunnen beschouwen als voorloper van het huidige "C.N.V.". Dit was de eerste uitvoering in ons bestaan.

Op 12 januari 1916 zou een uitvoering worden gegeven in de Gereformeerde Kerk, welke door allerlei omstandigheden niet kon doorgaan en uitgesteld werd tot 2 februari.

De hoofdoorzaak was wel de ramp die ons land trof op 13 januari 1916, namelijk de WATERSNOOD.

In de nacht van 12 op 13 januari 1916, woedde een zware noordwester storm, welke oorzaak was dat de dijken, met zware basaltstenen versterkt, doorbraken van de Provincies rondom de Zuiderzee, thans bekend als het Ysselmeer. Het eiland Marken leed zware verliezen aan mensenlevens en schepen, zelfs in Rotterdam was het water zo hoog opgezweept, dat ook daar verlies aan mensenlevens was te betreuren.

De landbouw rondom de Zuiderzee leed zware verliezen aan vee, vele gebouwen werden verwoest, het polderland kwam onder water te liggen. Zelfs de stad Nijkerk stond vrijwel blank, evenals Meppel.

Een Nationaal Comité werd opgericht, ter bestrijding van de grote financiële schade, terwijl in alle steden en dorpen van Nederland zogenaamde "Steuncomités" werden opgericht ter bestrijding van de nood.

Zo ook in AXEL en het was vanzelfsprekend, dat ook onze vereniging haar medewerking hieraan verleende door het geven van een openbare uitvoering waarvan de opbrengst aan het "Watersnood-Comité" zou worden afgedragen. De onkosten die voor deze uitvoering moesten worden gemaakt, zouden uit de beschikbare kasmiddelen worden bestaand.

De opbrengst bedroeg fl. 60,-; de uitvoering werd gegeven op 2 februari 1916. De commissie van voorbereiding tot het organiseren van deze uitvoering bestond uit mejuffrouw C. van Wijk, de heren P. de Jonge en Coumou (hoofd van de School met de Bijbel).

Ofschoon de aanschaf van een orgel reeds enige keren was besproken, kon dit niet doorgaan in verband met de plaatsruimte, mede gelet op de financiën. Deze hartenwens van de directeur ging in vervulling, de directeur met de secretaris maakten daarvoor een reis naar Zwolle, om te trachten bij de firma's Ansing en Ganzevoet tot akkoord te komen. De aankoop mocht het bedrag van fl. 130,- niet te boven gaan.

Bij Koninklijk Besluit van 2 mei 1916, werden onze statuten goedgekeurd. In hetzelfde jaar werden pogingen ondernomen tot aansluiting bij de Christelijke Bond. *(De Koninklijke Christelijke Zangersbond "KCZB" te Voorschoten)*

Het had eerst nog wat moeilijkheden opgeleverd, om contact met de Bond te krijgen, zoals blijkt uit het volgende.

In zijn jaarverslag doet secretaris (Jan le Feber) de mededeling dat het hem nog niet gelukt is contact met "de Bond" te verkrijgen en hij, na herhaaldelijk schrijven aan die organisatie, geen antwoord mocht ontvangen. Directeur Izaäk Brakman maakt hierop de opmerking dat de secretaris dit ook beter aan hem kon overlaten want: (en daar kwam het generatieverschil om de hoek kijken en bovendien voegde hij er aan toe) "ik ben ook ouder!" Onze secretaris voelde zich over deze uitlating "danig in z'n kuve gepikt" en nam op staande voet ontslag uit zijn functie.

Waar de soep echter nooit zo heet wordt gegeten als ze wordt opgediend, werd dit ontslag weer gauw ingetrokken.

Niettemin wordt als correspondentieadres, voor de verdere contacten met de bond, aangewezen de Directeur.

Uiteindelijk werd zodoende "ASAF" lid van de Christelijke Bond van Christelijke Zangverenigingen in Nederland, ressorterend onder de "Ring Zeeland".

Een zeer belangrijk besluit en bovendien ook gedurfd, gezien het feit dat de prestaties nog niet zo best waren.

Dat was echter een motief om aansluiting te vinden, omdat deelname aan de door deze organisatie te houden jaarlijkse zogenaamde "concourzen" ongetwijfeld zou leiden tot meer en betere prestaties. Deze konden evenwel alleen worden bereikt door hard studeren met veel aandacht, voor een trouwe opkomst op de repetities, ernstige en goede oplettendheid voor de in te studeren nummers, orde op de repetities, alles ten goede komend aan betere prestaties, ten opzichte van de overige bondsleden. Te bewijzen, dat er in AXEL ook een koor was dat er mocht zijn. Dat in staat was iets goeds ten gehore te brengen, door middel van de menselijke stem, zonder daarbij een ongezonde concurrentie ten opzichte van onze Bondsleden; dat hoeft niet, maar dergelijke wedstrijden kunnen soms tot ongewenste verhoudingen aanleiding zijn.

Het verleden van "ASAF" heeft bewezen, dat het besluit tot toetreding van onze Bond, zeer juist is geweest.

Op 27 december 1916 werd een uitvoering gegeven ten bate van de Stichting "Effatha", een Christelijke Stichting voor doven en gehoorgestoorden, gevestigd te Voorburg.

Het jaar 1916 afsluitend, zij nog vermeld, dat ons koor dat jaar begonnen was met 24 leden en eindigde met 31 leden; een kleine groei.

Vooraf het gebrek aan mannelijke leden deed zich goed voelen, waarvan de hoofdzaak was, de nog steeds heersende algemene mobilisatie.

In het komende jaar 1917 zouden we trachten in die richting het ledental uit te breiden.

Als eerste werd daaraan gedacht, het oprichten van een Kinderkoor. Met succes bekroond en als Directeur daarvan vonden we bereid de heer Dees, onderwijzer aan de "School met de Bijbel" in de Nieuwstraat. Maar ook deze moest zijn taak neerleggen, wegens zijn mobilisatieplichten. In de heer Coumou, Hoofd van bovengenoemde school, vonden wij zijn opvolger. Maar ook dat was slechts voor een korte periode, zodat uiteindelijk tot Directeur van de jeugd werd benoemd, de heer I.J. Brakman.

De contributie voor de kinderen werd vastgesteld op 5 cent per week, waarvan in bijzondere gevallen kon worden afgeweken.

Het financieel beheer van het kinderkoor, zou geheel afzonderlijk worden gehouden.

Indien nodig zou de kas van "ASAF" eventuele tekorten dragen.

Het Kinderkoor begon met 31 leden en zal later worden gedirigeerd door Jan le Feber, daarbij begeleid door zijn zuster Anna, mevrouw Hamelink-le Feber. Wanneer de kinderen de leeftijd van 15 jaren hadden bereikt, konden ze worden opgenomen in het grote "koor", zodat dit winst betekkende en "ASAF" steeds groeide.

Nog steeds (1917) ging de Wereldoorlog No. I door en de tijden werden steeds moeilijker, doordat aan alles vrijwel groot gebrek ontstond. Dag en nacht werden we in geheel Zeeuws-Vlaanderen geconfronteerd met het gebulder van de bronzen stem van het kanon aan het Westelijk front, waar de strijd was vastgelopen op het "YSERFRONT", waar (in sommige gevallen) op slechts korte afstand de vijandelijke legers tegenover elkaar lagen. Er was geen uitzicht op een einde en steeds maar weer werd het menselijk vernuft in dienst gesteld van de vernietiging van mensenlevens en verschrikkelijke verwoestingen.

De repetities leden er onder, waarbij ook nog meesprak het gebrek aan brandstof, zodat onze avonden slecht konden worden verwarmd in het repetitielokaal. Het is gebeurd, dat de leden zelf wat aanmaakhoutjes en wat schaarse brandstof meebrachten, waardoor ons repetitielokaal op een dragelijke wijze kon worden verwarmd.

De angst voor ongelukken, veroorzaakt door overvliegende vliegtuigen, zowel van Duitse als Engelse nationaliteit, werd groter en de gevolgen bleven dan ook niet uit.

In de nacht van 7 op 8 november 1917 werd de Gemeentelijke Gasfabriek getroffen door een bominslag, afkomstig van een Engels vliegtuig. De gasvoorziening werd ernstig verstoord, 2 vrouwen werden gewond en de materiële schade aan gebouwen was niet gering.

Misschien is het niet juist, vorenstaande herinneringen op te roepen bij ons 70-jarig jubileum, echter al deze gebeurtenissen waren van grote invloed op het bestaan en de verdere ontwikkelingen van ons koor.

We leefden toen onder de druk van allerlei moeilijke omstandigheden en het leek er wel wat op, dat velen van ons de lust verging en de toekomst donker inzagen. Gelukkig bleef de kern onvermoeid aan de voortzetting van ons werk.

Goddank kwam op 11 november 1918 een eind aan de Eerste Wereldoorlog, groot waren de verliezen aan beide kanten van de oorlogvoerende mogendheden. Miljoenen verlies aan mensenlevens was het trieste resultaat van die 4 lange jaren oorlog, verschrikkelijk de verwoesting van steden en dorpen. Denk daarbij aan het gebied van Belgisch West-Vlaanderen, waar nog steeds als stille getuigen de militaire kerkhoven ons stil doen worden.

De tegenslagen bleven ons niet bespaard, vooral nog doordat onze Directeur I.J. Brakman zijn functie beëindigde.

Gelukkig vonden we al vrij vlug een goede opvolger voor hem, in de persoon van de heer J.J. de Ridder, destijds als onderwijzer verbonden aan de school met de Bijbel; later benoemd als Hoofd dezer school, na het vertrek van de heer Coumou.

Onze nieuwe Directeur pakte de zaken direct flink aan, waarbij enkele voorname factoren bij hem op de voorgrond stonden, zoals daar waren "orde en discipline" en trouw bezoek aan de repetities.

Weliswaar heeft hij een tijd mee moeten maken helaas, dat hij min of meer moedeloos werd. Hij heeft het echter kunnen overwinnen en nog steeds denken we met dankbaarheid aan hem, die ons koor heeft gebracht op een hoogte die er voor Axel mocht zijn.

Denken we maar eens terug aan de mooie Kerstuitvoeringen! Het was voor onze gehele streek een gebeuren! Extra vervoer per Z.V.T.M. in de avonduren, bijvoorbeeld naar Zaamslag en Terneuzen. Een reputatie werd opgebouwd door "ASAF". Deze uitvoeringen werden gegeven in de gereformeerde Kerk aan de Kerkdreef.

Ons kinderkoor kwam tot een goede ontwikkeling. Directeur De Ridder volgde een "Dirigenten-cursus", uitgaande van de Ring Zeeland van de Christelijke Zangvereniging, waardoor hij zijn persoonlijke kwaliteiten verder tot ontwikkeling kon brengen.

In samenwerking met ons grote koor, gaven wij op 24 september 1919 een feestavond voor het Kinderkoor, waarbij het niet ontbrak om onze toekomstige leden van de nodige versnaperingen te voorzien.

Een 20-tal donateurs woonde deze feestavond bij en het moet toen voor de jeugd toch wel een heel gebeuren zijn geweest, voor de "grote mensen" te mogen optreden.

In het begin van de 20-er jaren, ontstond de "R.C.Z.V.Z.V." wat staat voor "Ring Christelijke Zangverenigingen Zeeuws-Vlaanderen", waarvan de eerste voorzitter was de heer J. le Feber. Bij deze ring waren aangesloten: ASAF en HOOP OP ZEGEN, beiden van Axel; Looft den Here, Axel-Kijkuit; Looft den Heere, Axel-Spui; Harptonen, Othene; De Here is onze banier, Zaamslag-Veer; Excelsior, Terneuzen; Immanuel, Breskens; dameszangkoor, Biervliet; Soli Deo Gloria, Driewegen en een koor uit Antwerpen; dit laatste gevormd uit een groep Protestants Christelijke bewoners van die stad.

Van deze organisatie zijn niet veel activiteiten uitgegaan en eigenlijk kwam het einde als de bekende "nachtkaars".

Als bijzonderheid kunnen we nog melden, dat in 1918, bij een gehouden bestuursverkiezing, 2 damesleden tot bestuurslid werden gekozen. Het waren de dames mejuffrouw F. Buize en N. van Luik. Bij enkele leden heerste daarover enige verwondering, stel je toch voor: "Wat moeten nu toch wel 2 dames in ons bestuur doen?" was de vraag. Het was echter goed gezien dat, in een gemengde vereniging als de onze, de dames zeer zeker in aanmerking konden komen voor een

bestuursfunctie en zodoende hun stem konden laten horen; konden meespreken over het wel en wee van de vereniging. (Het woord "emancipatie" was in die tijd nog in onbruik!)

Het eerste concours waaraan wij hebben deelgenomen, was te Middelburg.

Over de wijze waarop wij de reis zouden maken is nogal wat te doen geweest, gezien de financiële zijde van een en ander, zoals de reiskosten.

In eerste instantie werd het plan geopperd deze reis te maken met de Axelse beurtschipper A. van Doorn, vanaf de Axelse Sassing met het binnenvaartschip "Agnieta Johanna".

Er waren minstens 2 bestuursvergaderingen nodig om het voor en tegen daarvan te onderzoeken, waarbij vooral rekening werd gehouden met bestaande weersomstandigheden voor een dergelijke reis over de mond van de Westerschelde met alle risico's van dien.

Maar wij moesten ook terug naar Axel en -ook al uit het oogpunt van de daaraan verbonden kosten- werd onder het oog gezien om vanuit Breskens deze terugreis te maken per vrachtauto van de heer M. de Bruine, destijds Molenaar van de molen in de Molenstraat.

Deze vrachtauto reed toen nog op massieve rubber banden! Stellen wij ons even voor, om op deze open vrachtauto een rit te maken Breskens-Axel, van ± 35 km!

Gelet op alle "haken en ogen" die daaraan vast zaten, werd een beter plan gezien om voor de terugreis op deze route, een extra tram aan te vragen bij de Z.V.T.M., hetgeen toch wel als een betere oplossing werd gezien.

Het concours te Middelburg, in de laagste klasse deelnemend, leverde een aardig succes voor ons op. De jury gaf ons aan wat nog verbeterd moest (en kon) worden.

Aan deze reis zijn onder de ouderen onder ons (*in 1984*) nog wel prettige herinneringen verbonden, gezien dat er toen werd gesproken: "Er was veel zee en zand!"

Na maandenlange inspanningen, ter voorbereiding van dit eerste concours, ontspanden wij ons op het strand te Vlissingen, genietend van zee en zand.

In het jaar 1921 trad onze directeur in het huwelijk met mejuffrouw C. Riemens, woonachtig te Hoek.

Het was vanzelfsprekend, dat dit niet onopgemerkt voorbij ging aan "Asaf" en dit feit in een feestelijke dag uitmondde. Hun huwelijk werd ingezegend door de weleerwaarde heer ds. A. Thielen in de Gereformeerde Kerk. Ds. Thielen was in dat jaar onze Erevoorzitter geworden en had de leiding op een uitvoering op 2° Pinksterdag in de Gereformeerde Kerk. Deze uitvoering werd gegeven op verzoek van de Kerkenraad, terwijl de opbrengst daarvan was bestemd voor de nood in Rusland. Uitgevoerd werd het "Largo" van Händel, met soliste en viool, terwijl de heer S.P. Visser uit Rotterdam een orgelbespeling uitvoerde. De netto opbrengst bedroeg fl. 99,32.

Bij het einde van het jaar 1922 bleek het batig saldo van onze kas fl. 260,02 te bedragen, hetgeen door sommigen erg hoog werd bevonden. De vraag rees: "Heeft het bestuur dan de contributie verhoogd?" Dat goede saldo was veroorzaakt, door een gemeentelijke subsidie ten bedrage van fl. 85,-.

In dat jaar verloren we 15 werkende leden, veroorzaakt door het bedanken wegens drukke werkzaamheden en verhuizing.

Daartegenover stond een toename van het kinderkoor tot een aantal van 60. Zo bleek ook daar weer uit, hoe goed het was om door het kinderkoor de nodige "reserve zangers" te vormen.

Bij de vraag om ook eens te concerteren op de kiosk op de Markt, rezen enige bezwaren van de zijde van de directeur, die daarbij opmerkte dat een zanguitvoering in de open lucht vele bezwaren had en niet tot zijn recht zou komen; het bleek ook wel uit het resultaat. Een zang- of muziekuitvoering op de Markt bracht zoveel lawaai met zich mede van spelende kinderen en de gesprekken van het opgekomen publiek, dat met elkaar de laatste nieuwtjes van de dag of de week besprak. Geen wonder dat de bemiddeling zou worden gevraagd van "Dienaren van de H. Hermandad", om de op klepperende klompen rondlopende jeugd wat in het oog te houden.

Het "Kerstnacht Oratorium" was het eerste van dat gehalte, dat op 2° Kerstdag werd uitgevoerd in de Gereformeerde Kerk. Daarna zouden er meer volgen in de rij van successen, onder de heer De Ridder. De uitvoering was van dien aard, dat in deze vorm de mooie Kerstuitvoeringen, -waarover we reeds eerder spraken- zouden leiden tot grote successen.

In het jaar dat Hare Majesteit Koningin Wilhelmina haar 25-jarig jubileum herdacht, gaven wij op ondubbelzinnige wijze uiting aan onze gevoelens van trouw aan ons Oranjestad en zongen uit volle borst onze nationale liederen, daarbij begeleid door de muziekvereniging uit Koewacht.

Waren wij reeds in het bezit van een cello, deze werd vervangen door de aankoop van een piano (1924) waarbij een zeer goede begeleiding van de in te studeren zangnummers mogelijk was geworden. Enige jaren later werd deze piano weer ingeruild voor een vleugel, de prijs was fl. 600,-, terwijl de ingeruilde piano fl. 200,- opracht. De garantie was 5 jaar op de vleugel, zodat wij meenden een goede zaak te hebben afgesloten.

In 1924 vond ons jaarlijkse concours plaats te Biezelinghe en als wij terugdenken aan de reis, komen nog leuke voorvallen voor de dag.

Zo werd de reis gemaakt per binnenschip van A. Van Doorn, die met zijn boot, "Agnieta Johanna", een beurdienst onderhield tussen Axel en Middelburg. Om de reiskosten zo beperkt mogelijk te houden, werd op zijn schip de Schelde overgestoken: een hele gebeurtenis. Gelukkig was het mooi weer, zodat zeeziekte vrijwel uitgesloten was. Staande op de voorsteven, te midden van kisten zuidvruchten, groente en likeuren, in de frisse wind, terwijl in het ruim de meesten een plaatsje hadden opgezocht op de daarin geplaatste banken, wiegden wij op op de golven van de Westerschelde naar Hansweert.

Gezien de post onder uitgaven fl. 5,- voor fietsenstalling te Biezelinghe, maakten we vanaf Hansweert naar Biezelinghe de reis verder per fiets! Van Doorn ontving voor de bootreis fl. 75,-! Zo ging dat in onze tijd, dat hadden wij voor onze vereniging over. In vergelijking tot die welke we nu beleven, zou de reis ongetwijfeld gemaakt zijn met een luxe bus van tegenwoordig, voorzien van radio, T.V. en dergelijke.

Het terrein in Biezelinghe was moeilijk te vinden. Dankzij het feit, dat wij eindelijk een bordje ontdekten waarop in wat kromme letters stond geschreven "naar het zangersfeest" waren wij op de plaats waar wij moesten optreden. Wij behaalden daar in de 2^e afdeling diploma B.

In 1926 genoot "ASAF" de eer de leden van de "Ring Zeeland" te mogen ontvangen op het zangersfeest op donderdag 13 mei (Hemelvaartsdag) op de weide van de heer C.A. Dekker, gelegen aan "De Tol" voorbij de Nieuwendijk, (Hoeve "Nooit Gedacht").

Deze dag was georganiseerd ter gelegenheid van ons 12½ jarig bestaan, een dag waarop we met trots en genoegen mogen terugzien.

In de morgenuren dreven donkere wolken over onze streek, doch in de middaguren kwam de zon.

We hadden juist in dat jaar een vaandel ten geschenke gekregen en wat waren we daar blij mee, toen wij in de stoet van honderden zangers en zangeressen dit nieuwe geschenk konden tonen! Een milde donateur had onze vereniging met dit mooie vaandel verblijd, toen hij te weten kwam dat er plannen bestonden om tot aanschaffing over te gaan.

In stilte hadden wij enige hoop gekoesterd, dat wij die dag een zodanige prestatie zouden kunnen leveren, dat wij zouden promoveren naar de "Eerste Klasse". Het ging net niet door, wij bleven nog staan op hetzelfde peil als het jaar daarvoor. Geen nood zei onze directeur, wij gaan op de wijze door zoals wij thans bezig zijn, onversaagd, hard werkend voor een volgende keer. Dat was de goede geest die sprak!

Ondanks het grote bezoek, bracht deze dag ons een tekort van fl. 57,-.

Over ons nieuwe vaandel nog het volgende. Meermalen was besproken om dit te kunnen aankopen, doch gezien de voor ons hoge kosten was dat niet mogelijk. Bij de ontwikkeling van onze plannen werd daar een bedrag voor uitgetrokken van fl. 85,-, terwijl er voldoende dames-leden waren, die zich voor het nodige borduurwerk beschikbaar zouden stellen.

Al spoedig begonnen we aan de voorbereidingen van onze traditionele Kerstuitvoering, in samenwerking met ons Kinderkoor. Dit laatste was wat "slapend" geworden, door de grote inspanningen voor ons jaarlijkse concours en, "ons verhaal wordt misschien eentonig", door verslapping van de activiteit onder onze leden. Men spreekt wel eens, "een vereniging lijkt soms op een dui-ventil".

In 1928 bereikten we ons grote succes, door de promoveren naar de 1^e klasse. Ons bestuur zou trachten in het Bondsbestuur pogingen te doen, om de klasse "Uitmuntendheid" in te stellen.

Onze directeur de heer De Ridder, veranderde in 1929 van woonplaats (HOEK) en het werd voor hem min of meer bezwaarlijk zijn functie volledig uit te oefenen en dat dat wel eens storend zou kunnen zijn ten opzichte van het regelmatig doorgaan van de repetities. Om daarin te kunnen voorzien, werd als plaatsvervangend directeur, met algemene stemmen, ons lid P.C. Brakman benoemd. Hij nam zodoende de plaats in van zijn vader in vroegere jaren.

Op de bijeenkomst, waarop afscheid werd genomen van de heer De Ridder, werd hem onder hartelijke woorden van dank en waardering een "Parker-Set" aangeboden, bestaande uit een vulpen en vulpotlood.

Ongetwijfeld heeft hij voor onze vereniging veel werk verricht, waardoor wij er in geslaagd waren een reputatie op te bouwen, moedgevend en opbouwend voor onze toekomst. Vanzelfsprekend, werd bij dit afscheid het Erelidmaatschap aangeboden.

En dat wij een reputatie hadden opgebouwd, mag wel blijken uit het feit, dat we in 1931 de eer hadden voor onze N.C.R.V. te mogen optreden. Dat was in die dagen voor een Zeeuws-Vlaamse vereniging als de onze een onderscheiding. Ook onze plaatselijke muziekvereniging trad op die avond voor de radio op.

Inmiddels was er, misschien door de slechte tijdsomstandigheden, een zeker "slapheid" opgetreden, waarbij het vele leden aan trouw aan "ASAF" ontbrak. Maar ook deze periode hebben we kunnen overwinnen gelukkig.

En wel zodanig, dat er plannen konden worden ontwikkeld, voor een optreden in Duisburg (Duitsland)! Gezien de kosten en eventuele taalmoeilijkheden is dit jammer genoeg niet kunnen doorgaan.

Onze periodieke uitvoeringen brachten grote kosten met zich mee en dat betekende weer daarin te voorzien, door het aantal donateurs zo mogelijk omhoog te brengen.

Alweer op grond van onze reputatie onzer Kerstuitvoeringen en successen welke wij op het jaarlijkse concours behaalden, slaagden wij daar in.

Teneinde de plannen voor 1934 tot ontwikkeling te kunnen brengen, werd voor dat jaar een begroting opgesteld van fl. 578,-.

Gezien de moeilijke tijd, waarin zovele werklozen waren, besloten wij de toegang voor deze mensen geheel gratis open te stellen.

Ons 20-jarig bestaan vierden wij in het nieuwe concertgebouw aan de Zeestraat, welk gebouw de naam droeg "Het Centrum".

In dat zelfde jaar gingen we over naar de afdeling "Uitmuntenheid".

Dat er op de "centjes" gepast werd, bleek uit een vraag die op de jaarvergadering werd gesteld, inzake het stemmen van de piano. Deze waren in dat jaar fl. 5,-, hetgeen een verhoging van 100% betekende.

Gezien de hierboven aangeduide "slapheid" en gebrek aan mannen die de "bas-partij" vertegenwoordigden, namen wij in 1935 niet deel aan het concours; ook waren er vele tegenstemmers. Het ledental liep terug van 85 tot 72.

Nauwelijks was onze Kerstuitvoering voorbij, of wij traden op in "Het Centrum" ter gelegenheid van het huwelijk van onze Kroonprinses Juliana met Prins Bernhard van Lippe Biesterveld op 7 januari 1937. Op verzoek van de Christelijke Oranjevereniging gaven wij onze medewerking aan een uitvoering in de Gereformeerde Kerk op 30 april 1937, (de verjaardag Prinses Juliana).

Groot enthousiasme heerste in ons land, bij de geboorte van onze huidige Koningin (*anno 2004 weer Prinses*) Beatrix, op 31 januari 1938.

Ter gelegenheid van deze blijde gebeurtenis werd in de Gereformeerde Kerk een gemeenschappelijke Kerkdienst gehouden, waarbij als sprekers optraden Ds. Post, Ds. Van Oeveren en Pastoor Goetstouwerd; onze directeur bespeelde het orgel.

In 1938 was er zeer weinig animo om deel te nemen aan het concours. De vraag kwam aan de orde: "Wat betekent het concours nu nog, er zit voor ons geen promotie meer in".

Op voorstel van onze directeur zal worden onderzocht, of de mogelijkheid aanwezig is aansluiting te verkrijgen bij de groep "Oratorium" van onze zusterorganisatie.

Waarschijnlijk door de toen reeds dreigende internationale verwickelingen, kon daar geen nader vervolg aan worden gegeven.

Door de opkomst van het "nazi-dom" in Duitschland, ontstond in Europa grote onrust. Gedreven door machtswellust en de revanchegedachten ten opzichte van het verlies van de Eerste Wereldoorlog, werden de internationale verhoudingen zodanig verstoord, dat oorlogshitsers aan de macht kwamen.

In augustus 1939 opnieuw mobilisatie van Europa; zo ook riep Nederland zijn leger op ter bewaking van onze grenzen en tot handhaving van onze neutraliteit. Het gewapend conflict brak uit tussen Duitschland en Polen in alle hevigheid en met angst en zorg vroegen we ons af: "Zal ons land - evenals in 1914-1918 - buiten de verschrikkingen van een oorlog kunnen blijven?"

Onze hoop werd op gruwelijke wijze vernietigd, toen in de nacht van 9 op 10 Mei 1940, als een dief in de nacht, het noodlot ons land trof. Ons luchtruim werd geschonden door grote aantallen gevechtsvliegtuigen en bommenwerpers. Onze vliegvelden werden gebombardeerd, steden en dorpen veranderden in puinhopen.

Verbijsterd stonden we tegenover de grote overmacht en het ontketende geweld. De strijd voor Nederland was slechts kort en ongelijk, meedogenloos sloeg de vijand toe.

Zeer moeilijke tijden braken aan, ook voor onze vereniging, zodanig dat de repetities slecht werden bezocht.

Oorzaken waren onder meer, dat de lust tot zingen ons verging en bovendien was de tocht naar ons repetitielokaal, door verduisterd Axel, niet zonder gevaar, terwijl een "bezoek" van de "Grüne Polizei" aan onze vergaderingen en repetities niet denkbeeldig was.

In het jaar 1941 verloren we reeds 16 leden en het jaar daarop 20.

Een vaste kern bleef over wier animo bleef voortbestaan, ondanks dat onze directeur de verzuchting moest slaken: "Zo gaat het niet langer, en is het niet meer vol te houden".

Tot slot van deze moeilijkheden kregen we bericht dat, zo wij een uitvoering wilden geven, dit moesten aanvragen bij de Procureur Generaal voor Volksvoorlichting en Kunst te Den Haag, bij wie we waren ingeschreven onder een bepaald nummer. Deze aanvraag moest vergezeld gaan van een opgave van datum en uur van ons optreden, inhoud van de te zingen tekst en de naam van de componist. Dat alles was oorzaak, dat wij niet verder zouden opereren onder de naam "ASAF", maar ons koor de naam gaven van "KERKKOOR der Gereformeerde Kerk".

De Koninklijke goedkeuring onzer statuten was ons ontnomen op 10 januari 1943, doch opnieuw verleend in het jaar 1947.

De tijdsomstandigheden werden steeds moeilijker, de zorgen en angsten groter en menigeen slaakte de verzuchting:

"Ik snak naar een land vol van rood, wit en blauw",

"Met de zwier van Oranje er boven",

"Ik snak naar 't Wilhelmus met zijn hou en zijn trouw",

"Waarin Hollanders kunnen geloven",

"Ik snak naar die dag, dat hij kome heel gauw!".

Die dag is gekomen op 19 september 1944, na 4 jaren en ruim 4 maanden. Ons gebracht door de Poolse soldaten, welke ons de vrijheid en bevrijding bracht.

Na harde strijd trokken de Polen Axel binnen, 4 dagen waarin het oorlogsgeweld onze gemeente teisterde.

Ofschoon onze vreugde groot was, treurden wij om hun grote verliezen en de slachtoffers onder onze inwoners; circa 17 inwoners verloren het leven, een voor onze gemeente groot aantal.

Is het een wonder, dat wij nog steeds de Polen dankbaar zijn en er nog steeds een grote vriendschap bestaat?

Verwonderen wij ons er over, dat elk jaar in september onze bevrijding wordt herdacht en ook Asaf daarbij verschillende keren medewerking aan die dag verleent en wij het Poolse Volkslied zingen in de Poolse taal?

Nadat de roes over onze bevrijding enigszins was geluwd, konden we verder gaan om onze vereniging naar het herstel te voeren.

Echter, er heerste grote zorg om overig Nederland boven de rivieren, waar de bevolking nog steeds onder het juk van de bezetter moest leven. De hongersnood, waarvan vele Nederlanders nog het slachtoffer werden, was zo hoog gestegen, dat, met toestemming van de bezetters geal-

lieerde vliegtuigen voedselpakketten uit konden werpen ter leniging van de eerste nood. In die dagen konden we de voortekenen zien, dat de oorlog nu spoedig zou worden beëindigd. Herinneren wij aan onze repetities op vrijdag 5 mei 1945, in de Gereformeerde Kerk in de Kerkdreef, toen de radio liet horen: "Alle Duitse troepen in West Europa hebben gecapituleerd!" Bij dit verlossende bericht konden we juichen:

"HET JUK IS VAN DE HALS GENOMEN, GOD LOF WIJ ZIJN GEEN SLAVEN MEER!"

We stonden weliswaar op de scherven en de puinhopen van ons geplunderde landje, betreunden de vele miljoenen die in die verschrikkelijke tijd hun leven hadden verloren; duizenden en duizenden van onze bevolking waren gestorven in gaskamers of concentratiekampen.

Er kwam een hulpactie over Zuidelijk Nederland, "ZUID HELPT NOORD" en met volgeladen vrachtauto's trokken ook velen van ons koor mee naar het gebied boven de rivieren.

Een nieuwe tijd brak aan, zo ook voor Asaf, om weer tot volle activiteit te komen, in de opbouw van ons koor.

Zo stond daarbij voorop, hernieuwing met de Ring Zeeland en de nog bestaande Zeeuws-Vlaamse koren.

Er kwam in die periode een samenwerking tot stand met "Laudamus" uit Terneuzen, teneinde samen uitvoeringen te geven.

Voor repetities moesten we de reis naar Terneuzen maken en, gezien de nog slechte communicatiemiddelen, maakten wij deze reis daarheen op een open boerenwagen, bespannen met paarden.

Het was op een mooie zomeravond, dat wij gedurende deze tocht zingend Terneuzen binnen reden. Naderhand spraken schippers, die op die avond de Westerschelde bevoeren: "Wij hebben horen zingen, maar wisten niet waar het zingen vandaan kwam". Dachten zij misschien aan het spookschip "De Vliegende Hollander" en de daaraan verbonden verhalen?

Ons herstel ging ook in de richting van onze traditionele Kerstuitvoeringen. Een drukke tijd stond weer voor de deur. In samenwerking met "Laudamus" (Terneuzen) gaven wij in 1946 onze eerste Kerstuitvoering na de bevrijding.

In het jaar daarop kwamen we weer tot ontwikkeling van plannen omtrent deelname aan onze zangersdagen en concoursen. Onze directeur stond daar min of meer sceptisch tegenover, gezien het wedstrijdelement dat daar mogelijk aan verbonden kon zijn. Wij behaalden toen in Groede, in de afdeling "Uitmundendheid", het hoogste aantal punten, namelijk 274.

Na dit succes rees de vraag, zullen we aan het bondsbestuur vragen, om de "Ere-Afdeling" in te stellen? Wij realiseerden ons evenwel, dat onze plaatselijke avonden op de voorgrond moesten blijven en, gezien zowel de zangersdagen en de Kerstavonden, veel van onze krachten en mogelijkheden vergden. Wij deden daarom het jaar daarop niet mee aan de Provinciale dagen.

In plaats daarvan traden we op voor de radio van de N.C.R.V., waarvan de opname te Goes zou plaatsvinden.

In het jaar 1949 moesten we een ernstig conflict zien te overwinnen. Als gevolg van dit conflict (*kerkscheuring GKs en GKv*) trad onze voorzitter, de heer J. le Feber, af. Het conflict had ook ten gevolge dat een aantal leden geen deel meer uitmaakte van het koor. We verloren in de heer J. le Feber iemand die ontzettend veel voor ASAF had gedaan. Steeds was hij actief in verschillende bestuursfuncties, reeds vanaf onze oprichting. Bij de oprichting van het Kinderkoor was hij daarvan een opvolgende directeur. Ondanks het feit, dat wij de heer Le Feber destijds moesten missen, bestaat er nog heel veel waardering en dank voor de periode dat hij in zijn vele functies actief de belangen van onze vereniging behartigde.

Gezien de hoge kosten, welke onze uitvoeringen steeds met zich meebrachten, werd een bazar georganiseerd, waarvan het batig slot een bedrag opleverde van fl. 975,-.

Zoals reeds gezegd werd samenwerking gezocht met de in Zeeuws-Vlaanderen gevestigde koren, het resultaat daarvan was dat goede resultaten werden bereikt. Zo was op 1 dag een aantal van 6 diverse koren aanwezig, waar onder 1 mannenkoor.

Gezien de medewerking aan onze Kerstuitvoeringen van orkestleden uit Sint Niklaas, kwamen wij in contact met de heer Delvaux uit Sint Niklaas. Een samenwerking met hem heeft tot een goed resultaat geleid.

Ter versterking van de kas is getracht een zogenaamd "Garantiefonds" te vormen; de pogingen daartoe slaagden slechts te dele.

Inmiddels hadden we ons 40-jarig jubileum op gepaste wijze gevierd en rees een plan te trachten een film van de Axelse samenleving te maken. De voorbereidingen daartoe vergden weer de nodige tijd en dit kon pas in 1955 gebeuren. Vele plaatselijke organisaties hebben tot het welsla-gen daarvan medegewerkt. Het batig saldo van deze film bedroeg fl. 348,18.

In opdracht van het gemeentebestuur van Axel is deze film gekopieerd voor het gemeentelijk archief en zodoende voor ons nageslacht bewaard gebleven. (later gedigitaliseerd en op DVD gezet)

Onze directeur, de heer P.C. Brakman, mocht in 1956 zijn zilveren jubileum herdenken. Vanzelfsprekend lieten wij een dergelijke gebeurtenis niet onopgemerkt voorbijgaan. Hem werden woorden van dank en lof gebracht voor het vele goede werk dat hij in het belang van ASAF had verricht. Onze gelukwensen gingen vergezeld van een geschenk in de vorm van het boek: "Schil-derkunst voor amateurs".

Het is ons allen bekend dat de heer Brakman een geslaagd schilder was (en hopelijk nog vele jaren mag zijn) en in Axels Streekmuseum een succesvolle schilderijtentoonstelling heeft ge-houden.

Groot was onze teleurstelling, toen de heer Brakman, kort na zijn 25-jarig jubileum als directeur deze functie moest neerleggen, zij het tijdelijk. Zeer zeker moet dit ook voor hem persoonlijk een grote teleurstelling zijn geweest, zo midden van zijn werk de dirigeerstok aan een vervanger over te geven. Wij hoopten dat hij weer spoedig geheel hersteld zou mogen zijn.

Goede raad was duur en, ondanks dat Brakman op non-actief stond, vroegen wij hem om advies hoe het nu verder moest. Dit advies was kort en bondig, namelijk "DOORGAAN".

Om Brakmans taak tijdelijke voort te zetten, zochten wij onze oud-directeur, de heer J.J. de Rid-der aan. Tot onze grote spijt kon hij hieraan geen gevolg geven.

Na veel wikken en wegen, werd toen ons lid, de heer L. Koster, benoemd tot tijdelijk directeur; geen gemakkelijke taak voor deze jonge man, maar hij heeft zich er goed door weten te slaan,

Reeds eerder noemden we het "generatie-verschil" en, zo dachten er misschien sommigen nu ook over, gezien de leeftijd van de heer Koster. Gelukkig liep alles tot ieders tevredenheid en de heer Koster zij alsnog dank gebracht voor het werk door hem verricht.

Wie nu dacht, dat de heer Brakman stil zat heeft het ver mis.

Het probleem was namelijk onze uitvoering, waarvoor wij niet zo heel veel tijd van voorbereiding meer hadden. Brakman dacht daarbij aan de heer Kousemaker uit Goes die, daartoe aange-zocht, bereid was ons te helpen.

Onder leiding van de heer Kousemaker konden we slecht 2 repetities houden.

Het betreft hier de uitvoering die wij gaven ter leniging van de grote nood in Hongarije, waar een burgeroorlog had gewoed. Tot onze grote blijdschap was onze directeur Brakman daarna weer in staat zijn functie te hervatten. In 1966 moest hij evenwel definitief ontslag nemen.

Hij werd in 1966 opgevolgd door de heer Van Prooyen, directeur van de Terneuzense muziek-school, welke 4 jaren voor ASAF werkzaam was.

De heer Van Prooyen durfde op een bepaald moment de verantwoordelijkheid voor een uitvoe-ring te Sint Niklaas niet aan en kort daarop volgde zijn afscheid in 1970.

Hij werd in 1970 weer opgevolgd door de heer W. Wassenburg tot circa 1974, waarna de heer A. Karreman uit Terneuzen voor het koor geeft gestaan. Weer 5 jaar later, in 1979, nam de heer Karreman ontslag en werd hij vanaf 1980 opgevolgd door de heer Anton de Kort uit Hulst, direc-teur van de Zeeuwse Muziekschool afdeling Zeeuws-Vlaanderen, onze huidige directeur.

Al deze wisselingen van directie bleken niet bevorderlijk om tot goede resultaten te komen, maar wij hielden vol op de ingeslagen weg door te gaan.

Een normaal verloop van leden alsmede minder goed bezoek aan onze repetities was weer te overwinnen.

Gelet op de financiële middelen, konden wij in 1958 geen kostbare uitvoering organiseren.

In dat jaar werkten we mee aan een optreden te Gent, van diverse koren, een dag georgani-seerd door de "Interkerkelijke Bond van Evangelische koren" in België; een zogenaamde koor-dag.

Aan de uitvoering van de "Johannes Passion" werd meegewerkt door het Zeeuws Kamerorkest en solisten.

Leden van de Terneuzense muziekschool werkten met ons samen aan de uitvoering van de "Messias" van Händel.

Dergelijke uitvoeringen vroegen grote financiële offers, welke werden bestreden uit een garantie in het tekort door de gemeente Axel en de Provincie Zeeland, beiden voor een bedrag van fl. 800,-, terwijl daarbij nog een lening bij een bank kon worden gesloten.

Inmiddels was contact gelegd met de heer Delvaux te Sint Niklaas om, in samenwerking met Sint Niklaas te komen tot het organiseren van uitvoeringen.

Tijdens het instuderen van de "Messias" rezen er onder onze leden enige spanningen. Het instuderen van dit werk was zeer moeilijk en vergde veel tijd. Sommige leden werden er moedeloos onder en vroegen zich af: "Komt het nog tot uitvoering of niet?" Zo'n geluid hoort men dan wel eens onder diegenen, die bijvoorbeeld nog al te veel denken dat het lidmaatschap van een vereniging als de onze kan worden beschouwd als "een gezellige bijeenkomst".

Gelukkig werden alle moeilijkheden weer overwonnen en kon het gebeuren dat het op 15 november 1958 tot uitvoering kwam in de Stadsschouwburg te Sint Niklaas, onder leiding van bovengenoemde heer Delvaux, met Belgische solisten. Het was deze uitvoering waarbij de heer Delvaux onze directeur de heer Van Prooyen verving. Hierbij zij opgemerkt, dat heer Delvaux directeur was van het conservatorium te Sint Niklaas en wij mogen het als pluspunt voor ons beschouwen, dat hij het wel aandurfde met een voor hem onbekend koor de "Messias" uit te voeren.

In het kader van het Belgisch - Nederlands Cultureel Contact, gaven wij nog meerdere uitvoeringen in samenwerking met onze Belgische vrienden uit Sint Niklaas en het Waeslandia orkest. Voor de repetities moesten we enkele keren naar die stad.

Diverse jubilea vierden we op gepaste wijze; ter gelegenheid van ons 25-jarig jubileum hielden we een feestavond in "Het Centrum", het voormalige gebouw aan de Zeestraat, waar thans een groot winkelbedrijf is gevestigd. *(nu anno 2014 gesloopt en bouwgrond annex parkeerterrein)* Onder de regie van Joh. Hoebé voerden we daar onder andere een -ons passend- toneelstuk op, waarbij het niet ontbrak aan "gezonde humor".

Thans komende aan de laatste periode van 5 jaar (1979 - 1984), willen we daaruit nog aandacht schenken aan onze activiteiten.

Met de Hervormde Cantory te Terneuzen, verzorgden we een Kerstavond, voor de repetities moesten we daarvoor naar Terneuzen.

In samenwerking met het Kamerorkest van Sint Niklaas gaven we een uitvoering te Axel.

Een kooravond werd georganiseerd waaraan diverse koren uit Axel deelnamen, zoals naast Asaf het koor van Spui, kinderkoor te Zuiddorpe en Axel. Een tweede soortgelijke avond kon niet doorgaan, voornamelijk door gebrek aan belangstelling.

Ter voorbereiding van het Dirigentenexamen van directeur Karreman, traden we op te Terneuzen. Deze avond is uit financieel opzicht minder goed geslaagd. Er was een tekort ontstaan van fl. 1.800,-. Weliswaar was gerekend op een subsidie van de gemeente Terneuzen, waarvan evenwel spijtig genoeg niets terecht kwam.

Gebrek aan mannelijk leden, vooral tenoren (alweer!) waardoor een slechte bezetting.

Wij dachten er aan een fusie aan te gaan met andere koren, hetgeen niet werd doorgevoerd.

Het was een moeilijke start met de nieuwe directeur, welke door ziekte niet in staat bleek zijn taak volledig uit te voeren en bovendien druk bezet was, mede gezien zijn studie.

Zo kwam er eigenlijk een "vacuum" en wij lagen vanaf Pasen tot de zomervakantie "stil". Uiteindelijk nam de heer Karreman ontslag.

Kwam er een kentering? Was er onder Axels jeugd geen animo om met ons mee te doen? Inderdaad zal ook dat wel één van de oorzaken zijn geweest. Ook vroegen wij ons af: "Is Asaf vergrijsd?"

In 1980 kon een kooravond weer doorgaan, waaraan alle koren uit "Groot Axel" konden deelnemen.

Het was 21 maart 1981 dat we medewerking verleenden aan een "Barthimeus" avond in de Gereformeerde Kerk, waaraan onder andere meewerkte het Aaltens mannenkoor.

Een wel zeer zeldzaam jubileum vierden wij in januari 1982, het was ons lid mejuffrouw E. Koster, die reeds in 1977 haar 50-jarig lidmaatschap mocht vieren en in 1982 werd dat 55 jaren trouw lid! Tegelijkertijd herdacht mevrouw Oggel-Maassen haar 40-jarig lidmaatschap samen met de heer De Fouw senior. Bloemen en een eenvoudige traktatie ontbraken niet op deze jubilea.

Wanneer wij terugzien op de 70 jaren van ons bestaan, menen wij dat te mogen doen, met enige gerechtvaardigde trots, gepaard gaande met bescheidenheid. Wij hebben getracht -met inachtneming van de artikelen 1 & 2 van ons reglement- te werken tot vorming van een gemengd zangkoor.

Succes was geen aanleiding tot mensverheerlijking, immers niets is volmaakt. We hebben onze stem mogen gebruiken en, waar mogelijk, mogen ontwikkelen als een instrument ons gegeven, laten wij dat vooral niet vergeten.

Asaf nam een plaats in de Axelse samenleving in, die wij van betekenis mogen achten.

Wij genoten van de sympathie van de inwoners van Axel, hetgeen wel bleek onder andere in 1926, toen een ons gunstig gezinde donateur ons een vaandel schonk, hetgeen in bruikleen berust bij de "Axelse Boerenkamer" thans "Streekmuseum voor het Land van Axel & Omstreken".

Als bijzonderheid zij hierbij opgemerkt, dat één van Asafs oprichters, de heer J.R. de Jonge, ook mede-oprichter was van de Axelse Boerenkamer.

Dank zij hier gebracht aan de oprichters van Asaf; zij hebben de grondslag gelegd voor ons. Maar vergeten wij zeker niet diegenen welke ons zijn ontvallen in de loop der tijden. Ook dank aan hen voor het vele goede dat zij voor onze vereniging hebben mogen doen.

Onze Kerstuitvoeringen waren wijd en zijd bekend, eveneens onze deelname aan Provinciale concoursen en Zangersdagen en niet te vergeten ons optreden bij Christelijke erkende feestdagen, zoals Pasen en Pinksteren.

Door ons optreden voor de N.C.R.V. verkregen wij landelijke bekendheid en -zij het in bescheiden mate- de contacten met onze Belgische vrienden, waaruit een vruchtbare samenwerking ontstond.

Op een koordag te Kapelle zei de voorzitter van de Ring Zeeland: "Wij zijn blij dat ook Asaf hier was".

Medewerking aan onze Nationale feestdagen.

Medewerking aan de feestelijkheden te Axel op 7 januari 1937, ter gelegenheid van het huwelijk van onze toenmalige koningin Hare Majesteit Juliana.

Medewerking aan het 25-jarig huwelijksjubileum van Hare Majesteit Juliana.

Bij de herdenking van onze landelijke bevrijding en vrijheid te Amsterdam, werd de vraag gesteld aan het publiek:

"Wat hebben wij MET ONZE BEVRIJDING EN ONZE VRIJHEID gedaan?"

Het antwoord dat koningin Juliana daarop gaf luidde:

"LATEN WE DAAR MET ZIJN ALLEN NOG EENS GOED OVER NADENKEN."

De Axelse herdenkingen in september gingen niet aan onze aandacht voorbij.

Wij verleenden medewerking aan een propaganda-avond van de Evangelische Omroep in Terneuzen.

Wij traden op bij de opening van Axels Cultureel Centrum "De Halle".

Een avond in het bejaardentehuis "De Vurssche", thans verzorging/verpleegtehuis en bezorgden onze bejaarden een aangename avond, in het avondrood van hun leven.

Dat dit alles wijst op een goede "staat van dienst", mag daar wel bij worden aangemerkt, dat dit niet allemaal "zo maar" ging.

Dat "zo maar" betekende steeds grote zorgen op het financiële vlak. In verenigingen als de onze gaat het dikwijls -zoals een oud Axels gezegde ons doet weten- "met de raapjes in de pot".

Maar wij mogen aannemen dat alles vrijwel "sluitend" was. Dank zij dan bijvoorbeeld een lening, een bijdrage van het "Anjerfonds", subsidies en garanties van het Provinciaal bestuur en Axels Gemeentebestuur in een eventueel tekort.

Het organiseren van een "Bazar" en zelfs een "Oliebollenactie", welke laatste nog een batig saldo aangaf van fl. 20,-.

Opname van een film over Axel, waarvan thans een duplicaat in het bezit is van het Gemeentelijk Archief.

Konden wij wel eens zien dat er een goed slot was van fl. 2.000,-, ook een tekort van fl. 500,- was wel eens het geval.

Nadenkend over onze prestaties rest ons dankbaarheid dat wij daaraan mee mochten werken en bovenal, dat we er toe in staat waren.

Teleurstellingen zijn ons ook niet bespaard gebleven, bijvoorbeeld wanneer het bezoek aan onze uitvoeringen tegenviel. Wij zochten dan in de eerste plaats bij ons zelf en vroegen ons af:

"Wat kan daar de oorzaak van zijn?"

"Is de belangstelling bij het publiek minder geworden?"

"Zijn onze prestaties minder geworden, of zijn we aan het eind van ons kunnen?"

"Was er een zekere moeheid over ons gekomen?"

Maar ook onze directie was wel eens wat ontmoedigd en wel zo dat hij sprak: "Zo kan het niet langer" en er zelfs aan dacht "de lier aan de wilgen te hangen".

Voorname factor is wel een trouw bezoek aan de repetities en gebrek aan voornamelijk mannelijke krachten.

Het dient gezegd dat dit "als een rode draad door onze geschiedenis loopt".

Ons ledental, is momenteel (1984) 45, terwijl het bij de oprichting 34 was. Het varieerde in de loop van onze geschiedenis steeds en beleefde zelfs een topjaar van 90.

Soms was het ook wel eens moeilijk om "goede stemmen" te bewegen om lid te worden.

En zo kon het gebeuren, dat wij naar Zaamslag gingen om daar enkele mensen te bezoeken.

Daar was een zekere "Piet" woonachtig, die wij opzochten. Nadat zijn vrouw hem had gezegd:

"Piet doe het nu maar, je zingt graag en beschikt over een goede stem" was hij over te halen.

Bij een rondwandeling rond "het Plein" in Zaamslag, brachten wij ook nog een bezoek aan de kapper, (niet voor permanent!). Deze kapper was niet geschikt, want hij had "de baard nog in de keel".

In de tweede helft van de 30-er jaren namen enkele van onze leden zangles bij de Zeeuws-Vlaamse baszanger, de heer Jos. Moerdijk. Mevrouw Moerdijk-Van der Swalm begeleidde ons aan de vleugel.

Onze jaarvergaderingen waren steeds avonden van ontspanning en zorgden voor een aangename afleiding; ook daar denken we nog dikwijls aan terug. In "de goede oude tijd" was de traditionele traktatie chocolademelk, koffie, thee en bijvoorbeeld het bekende "spoorbeschuitje", terwijl de heren een sigaar werd aangeboden.

Wij staan thans (1984) aan de vooravond van een nieuwe periode.

Levend in een gelukkig vrij land, waarin ieders overtuiging -voor zover dat althans mogelijk is- gerespecteerd wordt, met behoud van onze principes.

Wanneer wij zien -in deze barre tijden- van oorlog en geweld, waar dikwijls een mensenleven -blijkbaar- weinig of geen waarde heeft, in een tijd, waarin zovelen in armoede en honger moeten leven. (thans, 30 jaar later in 2014, is er nog niet veel verbeterd, eerder erger met een afschuwelijke burgeroorlog in Syrië, duizenden burgerslachtoffers en miljoenen vluchtelingen en ontheemden)

Voor ons nog steeds vrijheid, maar laat het dan zo zijn, dat dit moge zijn en blijven: "Vrijheid in gebondenheid en niet in losbandigheid".

De toekomst ligt nu weer voor ons, wat zal die ons brengen?

"Wat de toekomst brengen zal, ons geleid des Heren hand". "SOLI DEO GLORIA"

De samenstellers.

Bovenstaand stuk is onverkort overgenomen, in de stijl en het taalkleed zoals in 1984 gebruikelijk was. Hierna volgt nog de tekst van aan mix een liederen die op de feestavond 9 april 1984 zijn uitgevoerd.

70 - jaar ASAF

“Liederen”, gezongen op de feestavond op 9 april 1984 ter gelegenheid van het 70 jarig jubileum.

Door de koorleden: mevrouw Van Alten-Dieleman
mevrouw Folmer-Faas
mevrouw Rinn-Faas
mevrouw Schuitvlot-van Driel

Start Canon:

Reünie Asafie, an joew ulde en gao zo vort
heen a.o.w. vôô joe of rente
Ziengen moe je vôô je cinten
mensen mesieku, maak toch mesieku
roept de Kort enerzjiek.

Op de wijze van

Lied van mijn land:

Veel is gebeurd in zeventig jaren
Veel mooie dingen als herinnering
Sterk was de band die we samen bewaarden
Sterk waren we als vereniging
Ja, bij dit koor wil ik heel graag horen
'k Ben lid van Asaf en zing, en zing

Op de wijze van

Te Deum:

Hé, hé Asaf, hé Asaf, wij willen feliciteren!
Hé, hé Asaf en wat memoreren over vroeger, over vroeger.
Toen gingen we nog naar de concoursen, wonnen prijzen, eerlijk, dat
Was niet voor de poezen. Asaf toen garant voor de eerste prijs
Zongen alle andere koren van de wijs.
Asaf, Asaf, Asaf, bekers, medailles in de kast.
Dat was 't verleden, maar ook in 't heden, zijn we blij, lid van
Asaf te zijn, repeteren iedere week weer. 't Is topsport maar het
moet ook ontspanning zijn.
En onze dirigent die helpt ons bij dit streven. Zijn altijd goed humeur
geeft ons steeds nieuwe moed. Dank! voor deze fijne leiding. Dank! Voor
alles wat u voor ons doet. En-en we hopen van harte dat u nog veel
jaren voor ons koor wilt staan.
Veel nieuwe leden voor Asaf wensen wij u toe. Vele jaren samen zingen
hopen wij dat u de toekomst nog brengen mag.
Asaf, Asaf, het ga u goed en wij sluiten af.

Op de wijze van

Sari Marijs:

Eens wilden de dames in uniform, dat was geen kleinigheid.
Het eerste dat was van zwarte rib en toen was 't weer uit de tijd.
Toen van trevira een zwarte jurk, dat stond al gauw ook mal.
In mini stond je glad voor gek, ja, dat was het geval.

Toen kwam er een rok met een blouse erbij, maar o waar begonnen we aan,
de een wou in 't wit en de ander in grijs en dan stond 't model weer niet aan.

Na veel gepraat en veel gezeur, kwam het toch voor elkaar.
We namen een blouse van een romige kleur, maar o, die was te laat klaar.

Vervolg Sari Marijs:

Maar nu in het jaar van ons jubilé, heeft ieder z'n centen geteld.
een nieuwe blouse voor iedereen moet wel even worden vermeld.
We showden wat blouses en werden het eens, dat is geweldig zeg.
Zo stonden we allen keurig net op ons jubileumconcert.

Agaddegaddegatlied:

Met vrouwen is er altijd wat, agaddegaddegat, agaddegaddegat.
Want is 't niet dit, dan is 't wel dat, agaddegaddegat, agaddegaddegat.

Wij wilden eens in uniform, agaddegaddegat, agaddegaddegat.
Nou, de 't gekakel was toen enorm, agaddegaddegat, agaddegaddegat.

De een wou wel in het zwart, agaddegaddegat, agaddegaddegat.
De ander wou dat niet aan 't gat, agaddegaddegat, agaddegaddegat.

En zit niet op mijn plekje hoor, agaddegaddegat, agaddegaddegat.
Want dan ben ik er zo vandoor, agaddegaddegat, agaddegaddegat.

Maar zelfs in deze maatschappij, agaddegaddegat, agaddegaddegat.
Horen de zeuren er ook bij, agaddegaddegat, agaddegaddegat.

Op de wijze van

O dierbaar plekje grond:

O dierbaar plekje grond, waar Asafs wieg eens stond,
nu lang geleen.
En na een klein begin, zongen we blij van zin,
zo samen met elkaar, zeventig jaar.

In voor- en tegenspoed, bleef toch de band heel goed,
wij gingen door.
Een dirigent verdween, we stonden heel alleen,
De redding kwam galant, uit het buitenland.

Draaienlied:

De voorzitters die we hadden zetten we hier op een rij.
J. le Feber, Wim van 't Hof en meester Koster erbij.
Fré die was slechts impass, Heida hielp ons uit de impasse.
Toen Leguyt, die was van klasse.

En den Broeder, jongens o! kregen we gewoon cadeau,
meisje loos.

Na den broeder kwam Levien,
En we hopen, en we hopen,
dat we hem nog jaren zien,
al kan het spreken wat korter misschien?

Refrein wijze Piet Hein:

Levien, Levien, kan het ook kort misschien?
Zeg wat je zeggen moet, met onbezwaard gemoed.
Want heus, je doet het beregoed, want je doet, je doet het beregoed!

Op de wijze van

Zeg ken jij de Mosselman:

En het secretariaat, tariaat, tariaat,
is bij Janneke zeer gebaat, ons altje uit Terneuzen.

Moet ze notulen maken gaan, maken gaan, maken gaan,
dan staat haar dat geheel niet aan, maar ze doet het reuze.

Op de wijze van

Wie zal dat betalen:

Bea heeft de pingels, die zorgt voor het geld,
Zij heeft in ruim twintig jaar haar vingers blauw geteld.

Op de wijze van

Meisje loos:

Wie is hier ons trouwste lid?
't Is juffrouw Koster, 't is juffrouw Koster.
Wie is hier ons trouwste lid?
't Is juffrouw Koster, die daar zit!.

Op de wijze van

Innsbrück:

De Kort wou ons verlaten, wij waren in alle staten,
waar moesten we toch heen?
't Idee van Toon de scheiden, bezorgde ons veel lijden,
als dirigent vind je er zo-oo niet een.

Door schrijven en veel praten, zou hij ons niet verlaten,
daar zat nog iets aan vast:
Gesjoemel met (bij) de vrouwen en ook de kwekken houwen,
en ons gedragen zoals 't Asaf past.

Op de wijze van

Gildebroeders:

Hoor eens even de tenoren, met zijn vieren op een rij,
kun je boven alles horen, daarmee zijn we soms niet blij.
Maar heus we gaan ze niet verkopen,
we willen ze niet kwijt, nee, we willen ze niet kwijt.

Op de wijze van

Berend Botje:

Onze bassen, 't zijn er zeven, kunnen nogal geluid geven,
gaat er soms een toon wat laag, 't kriebelt door tot in je maag.

Zie, die bassen daar staan zingen, alle zeven op een rij,
hoog of laag dat mag niet deren, alle tonen halen zij.

Dat gebrom zo in de diepte, geeft ons kriebels in de buik,
Da's niet erg, brom maar fijn verder, alles gaat toch zeker puik?

We willen nu maar stoppen, het is wel mooi geweest.

Wij vierden met zijn allen dit Asafietenfeest.

Wij zeggen dus als ied're keer, tot maandag dan maar weer.

Wel thuis, wel thuis, tot maandag dan maar weer.

Slot Canon:

Reünie Asafie, an joew ulde en gao zo vort
heen a.o.w. vôô joe of rente
Ziengen moe je vôô je cinten
mensen mesieku, maak toch mesieku
roept de Kort enerzjiek.
